

**بازتاب و تاثیر انقلاب اسلامی ایران
بر راهبردهای آمریکا در منطقه خلیج فارس**

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	عموزاده، محمد، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور	بازتاب و تاثیر انقلاب اسلامی ایران بر راهبردهای آمریکا در منطقه خلیج فارس/ مولفین محمد عموزاده، اعظم عموزاده.
مشخصات نشر	تهران: سنجش و دانش، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۲۹۹ ص.
شابک	۱۸۰۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۶۰۰-۴۶۹-۱۰۸۸
وضعیت فهرست نویسی	فیا:
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	خلیج فارس، منطقه -- تاریخ -- دخالت ایالات متحده
موضوع	Persian Gulf Region -- History -- Participation, United States
موضوع	ایران -- تاریخ -- انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷ -- دخالت ایالات متحده
موضوع	-- Participation, ۱۹۷۹ Iran -- History -- Islamic Revolution, United States
موضوع	ایران -- جنبه های استراتژیکی
موضوع	Iran -- Strategic aspects
موضوع	خلیج فارس، منطقه -- جنبه های استراتژیکی
موضوع	Persian Gulf Region -- Strategic aspects
موضوع	ایران -- تاریخ -- انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷ -- تاثیر
موضوع	-- Influence ۱۹۷۹ Iran -- History -- Islamic Revolution,
شناسه افزوده	عموزاده، اعظم، ۱۳۶۰ -
رده بندی کنگره	DSR ۲/۱۳۴ع ۸۳ب ۲ ۱۳۹۶
رده بندی دیویی	۷۳۵/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۴۷۱۷۹۹۶

بازتاب و تاثیر انقلاب اسلامی ایران بر راهبردهای آمریکا در منطقه خلیج فارس

محمد عموزاده، اعظم عموزاده

انتشارات سنجش و دانش

۵۰ نسخه

اول، ۱۳۹۶

۹۷۸-۶۰۰-۴۶۹-۱۰۸۸-۱

۱۸۰۰۰ تومان

مولفین:

ناشر:

تیراژ:

نوبت چاپ:

شابک:

قیمت:

آدرس: خ دانشگاه - تقاطع روانمهر - ساختمان سنجش و دانش پ ۱۲۶

فهرست مطالب

۱۰.....	فصل اول.....
۱۱.....	مقدمه.....
۱۱.....	مفاهیم و متغیرها.....
۱۳.....	فصل دوم.....
۱۳.....	مفاهیم کلی.....
۱۴.....	۱-۱- راهبرد سیاست خارجی دولته.....
۱۴.....	۱-۱-۱- تعریف راهبرد.....
۱۷.....	۱-۱-۲- عوامل موثر در شکل گیری راهبردهای سیاست خارجی.....
۳۱.....	۱-۱-۳- انواع راهبردهای در سیاست خارجی.....
۴۲.....	۱-۱-۴- اهمیت و نقش راهبرد در سیاست خارجی.....
۴۴.....	۱-۱-۵- راهبرد و منافع ملی.....
۴۸.....	۱-۲- انواع تهدیدها و راهبردهای سیاست خارجی.....
۴۸.....	۱-۲-۱- تهدیدهای متقارن.....
۵۰.....	۱-۲-۲- تهدیدهای نامتقارن.....
۵۸.....	جمع بندی.....
۶۰.....	فصل سوم.....
۶۰.....	راهبردهای آمریکا در منطقه خلیج فارس قبل از پیروزی انقلاب اسلامی.....
۶۱.....	۱-۲- جایگاه و اهمیت منطقه خلیج فارس.....
۶۱.....	مقدمه.....
۶۳.....	۲-۱-۲- منابع عظیم انرژی منطقه.....
۶۸.....	۲-۲- نقش مداخله گر قدرتها قبل از خروج انگلیس از خلیج فارس.....
۶۸.....	۲-۲-۱- از حضور پرتغالی ها تا سلطه انگلیسی ها.....
۷۱.....	۲-۲-۲- سلطه بدون رقیب آمریکایی ها.....
۷۲.....	۲-۳- اهداف و منافع آمریکا و تهدیدهای متوجه این منافع در خلیج فارس.....
۷۲.....	۱-۳-۲- اهداف و منافع آمریکا.....
۸۰.....	۲-۳-۲- تهدیدهای متوجه منافع آمریکا.....
۸۱.....	۴-۲- تاریخچه روابط ایران و آمریکا.....
۸۱.....	۱-۴-۲- از طلوعه آشنایی تا شروع جنگ جهانی دوم.....
۸۳.....	۲-۴-۲- ورود آمریکاییها به صحنه سیاست ایران.....

۲-۴-۳- از کودتای ۲۸ مرداد تا پیروزی انقلاب اسلامی.....	۶
فصل چهارم.....	۰۵
راهبرد آمریکا در منطقه خلیج فارس بعد از پیروزی انقلاب اسلامی.....	۰۵
مقدمه:.....	۰۶
۱-۳- ماهیت انقلاب اسلامی.....	۰۷
۱-۱-۳- آزادیخواهی.....	۰۷
۲-۱-۳- استقلال طلبی.....	۱۰
۲-۳- تاثیر انقلاب اسلامی بر راهبردهای آمریکا در منطقه خلیج فارس.....	۱۵
۱-۲-۳- انقلاب اسلامی و ایجاد نیروهای واکنش سریع آمریکا.....	۱۵
۲-۲-۳- الگوی موازنه سازی منطقه ای و نهادهای سازی فعالیت نیروهای نظامی.....	۴۳
۳-۲-۳- پیامدهای جنگ خلیج فارس بر منطقه.....	۷۳
۴-۲-۳- راهبرد مهار دوامنه و مداخله گرایی فزاینده در عرصه سیاست خارجی.....	۷۸
فصل پنجم.....	۰۴
راهبرد مقابله با تهدیدات متقارن و حضور فزاینده آمریکا در منطقه.....	۰۴
مقدمه:.....	۰۵
۱-۴- حاکمیت نومحافظه کاران و سیاست جهانی گری.....	۰۶
۱-۱-۴- ویژگی های اساسی نومحافظه کاران.....	۰۸
۳-۱-۴- گرایشات مذهبی نومحافظه کاران.....	۰۹
۴-۱-۴- نومحافظه کاران و ایران.....	۱۱
۵-۱-۴- نومحافظه کاران و مسئله فلسطین.....	۱۴
۶-۱-۴- دستاوردهای نومحافظه کاران.....	۱۶
۲-۴- مبارزه با تروریسم بعنوان تهدیدی نامتقارن.....	۲۲
۲-۲-۴- علل عملیات تروریستی علیه منافع آمریکا.....	۲۴
۴-۲-۴- پیامدهای حادثه یازده سپتامبر.....	۲۸
۳-۴- راهبرد امنیت ملی آمریکا در قرن ۲۱.....	۴۶
۲-۳-۴- تثبیت رهبری آمریکا بر جهان روح حاکم بر راهبرد.....	۴۸
۳-۳-۴- تابع سازی حکومت ها با اعمال فشارهای اقتصادی و نظامی.....	۴۹
۴-۳-۴- رویکرد میلیتاریستی برای تحمیل دامن منافع آمریکا بر کل جهان.....	۴۹
۵-۳-۴- منطقه خاورمیانه در راهبرد امنیت ملی.....	۵۱
۶-۴-۴- نفی حق حاکمیت ملت ها بر سرنوشت خویش.....	۵۲
۴-۴- طرح خاورمیانه بزرگ.....	۵۳
۱-۴-۴- کلیات طرح.....	۵۳
۲-۴-۴- پیشینه طرح.....	۵۵
۳-۴-۴- آسیب شناسی کشورهای عربی.....	۵۷
۴-۴-۴- اصلاحات مورد نظر طرح.....	۵۸
۵-۴-۴- دلایل و انگیزه های تدوین طرح.....	۶۳
۶-۴-۴- روش های اجرای طرح.....	۶۶
۷-۴-۴- راهکارهای آمریکا برای تقویت دموکراسی و حکومت قانونی.....	۶۷

۲۶۸.....	۸-۴-۴- محدوده جغرافیایی
۲۶۸.....	۹-۴-۴- واکنش ها به طرح خاورمیانه بزرگ
۲۷۱.....	۱۰-۴-۴- موانع تحقق طرح
۲۷۴.....	نتیجه گیری
۲۸۲.....	منابع و مآخذ

www.ketab.ir

چکیده

طرح فرضیه ، انقلاب اسلامی ایران باعث ایجاد تحول در الگوی مداخله منطقه ای آمریکا از غیر مستقیم به مداخله مستقیم در منطقه خلیج فارس و توجه روز افزون این کشور به تهدیدهای نامتقارن گردیده است . در راستای آزمون فرضیه فوق ، ابتدا مباحث نظری راهبردهای سیاست خارجی دولتها و عوامل موثر بر آنها و نحوه تحول در راهبردهای سیاست خارجی آنها که دولتها و بویژه قدرتهای بزرگ با توجه به نوع تهدیدات متقارن و نامتقارن ، راهبردهای متفاوتی را برای تامین منافع ملی خود انتخاب می نمایند . مورد بررسی قرار گرفت . در ادامه بررسی راهبردهای آمریکا نسبت به منطقه خلیج فارس بیان شد که این کشور قبل از پیروزی انقلاب اسلامی ، در راستای راهبرد سد نفوذ شوروی ، پیمان ها ر بجزه ای ناتو ، سنتوسیتو را در محدوده جغرافیایی اروپا تا آسیای جنوب شرقی پدید آورد و ایران را به عنوان عنصر مهم حلقه میانی آن (سنتو) و براساس اصل دو ستونی نیکسون برای تامین و حفاظت از منافع خویش در منطقه خلیج فارس برگزید . قسمت بعدی پژوهش به بازتاب انقلاب اسلامی ، حلقه امنیتی ایالات متحده در جنوب غربی آسیا را گسست و این کشور را مجبور به اتخاذ راهبردهای جدیدی برای جلوگیری از گسترش موج اسلام خواهی و حفظ منافع بین المللی خود در منطقه جنوب ایالات متحد، با ایجاد نیروی واکنش سریع و نهادینه کردن فعالیت نیروهای نظامی خود در قالب ستاد فرماندهی مرکزی و بسیاری در ایجاد شورای همکاری خلیج فارس ، در برابر انقلاب اسلامی از خود واکنش نشان داد . در مرحله بعد حمایت هم خانه از عراق در جنگ علیه ایران و در نهایت رویارویی مستقیم با نظام جمهوری اسلامی ایران را در راستای الگوی موازنه سازی منطقه ای ، در دستور کار این کشور قرار گرفت . با فروپاشی شوروی ، از یک طرف در عرصه سیاست خارجی آمریکا هراس از اندیشه های کمونیستی جای خود را به هراس از { به اصطلاح } بنیادگرایی اسلامی داد و از طرف دیگر با اشغال کویت توسط عراق ، ایالات متحده برای محافظت از شاهرگ حیاتی نفت ، رهبری مداخله نظامی در منطقه خلیج فارس را در عهده دار گردید و به دنبال آن با گسترش حوزه منافع ملی و افزایش مداخلات مستقیم ، سیاست محصور سازی دوگانه را در منطقه ، جایگزین سیاست تجهیزات یکی در مقابل دیگری نمود . در نهایت اینکه هیئت حاکمه این کشور از حادثه یازده سپتامبر به عنوان عنصر شتاب دهنده ، در جهت تحقق نظم نوین جهانی مورد نظر خود بهره گرفت و با اتخاذ راهبرد مقابله با

تهدیدات نامتقارن ، در قالب تئوری مبارزه با تروریسم علاوه بر حمله به افغانستان و تهاجم پیشگیرانه به عراق و اشغال نظامی آن ، به افزایش پایگاه های عملیاتی خود در منطقه اقدام نموده است و برای تضمین امنیت اسرائیل ، ثبت خود و تسلط بر منابع انرژی و به ویژه برای از بین بردن زمینه های استقرار حکومت دینی در کشورهای منطقه ، طرح استقرار ارزشها دموکراتیک در خاورمیانه مرسوم به طرح خاورمیانه بزرگ را ارائه کرد .

www.ketab.ir